

технологічний інститут), Великої Британії (Оксфордський, Кембриджський університети, Університетський коледж Лондона та Імперський коледж Лондона), а також Швейцарська федеральна вища технічна школа Цюріха (Швейцарія). Ці заклади є передусім університетами та коледжами, що створені десятки років тому, мають позитивний імідж у всьому світі, історію перевірену часом, успішних і відомих випускників. Таким чином, для світових лідерів ринку освітніх послуг домінуючим маркетинговим вектором виступає насамперед якість послуг, репутація та імідж навчального закладу, який формувався протягом тривалого періоду часу.

До рейтингу QS World University Rankings-2020 р. увійшли також вищі навчальні заклади України. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна посів серед них найвищу – 477-му позицію. Інші українські університети потрапили в окремі категорії-десятки: КНУ імені Шевченка – 601-615; Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» – 651-700; Національний технічний університет України політехнічний інститут Ігоря Сікорського та Сумський державний університет – 701-750, НУ «Львівська політехніка» – 751-800. Києво-Могилянська Академія потрапила до непублічної частини рейтингу, тобто категорії після 1001 місця.

Таким чином, приналежність закладу вищої освіти до авторитетного рейтингу є важливим і суттєво підвищує конкурентні переваги університету, порівняно із іншими установами. Разом з тим, цей показник не є визначальним при виборі закладу для навчання абітурієнтами. Має бути розроблена комплексна стратегія розвитку закладу вищої освіти, яка сприятиме розвитку всіх напрямів діяльності університету.

Список використаних джерел

1. Шкурупій О. В., Самойлик Ю. В., Шматько О. О. Маркетингові особливості освітніх послуг у конкурентному середовищі: міжнародні та національні тренди. Економіка та держава. 2020. № 11. С. 4-12.
2. QS world: university rankings. URL: <https://www.topuniversities.com/qs-world-university-rankings> (дата звернення 2.05.2021).

РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.

Сога Людмила

*к.іст.н., доцент кафедри іноземної філології,
перекладу та методики навчання.*

*Університет Григорія Сковороди в Переяславі
megan-love-fox@ukr.net.*

Освіта є одним із найважливіших факторів, що забезпечує економічний розвиток України, значною мірою обумовлюючи завтрашній день планети у період глобального прискорення науково-технічного прогресу. Мережа закладів вищої освіти, що дісталася у спадщину незалежній Україні, була достатньо простою, однак концентрованою. Почали функціонувати класичні університети та профільні інститути з уніфікованою підготовкою спеціалістів, кандидатів і докторів наук, а у період від 1990/91 до 2006/07 навчального року кількість різноманітних вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації зросла більше ніж удвічі – від 149 до 350 [1].

1991-2013 рр. державного суверенітету країни характеризуються екстенсивним зростанням вищої освіти. Перспективи розвитку вищої освіти залежали від потребностей

населення, яке регулювало дану сферу діяльності. Цей період маркований тим, що в навчанні іноземних мов у закладах вищої освіти відбулися кардинальні оновлення методики викладання іноземної мови, широкого застосування в навчальному процесі набули дискусії, рольові, ділові й дидактичні ігри, які сприяли розвиткові іншомовного мовлення, відбулося переосмислення ціннісних орієнтацій, усвідомлення пріоритетності загальнолюдських і національних цінностей, посилену увагу зосереджено на оволодінні іншомовною комунікативною компетентністю. Саме в цей період закладено підвалини псих сугестивних методів навчання іноземних мов, в основі яких самопізнання й самореалізація особистості фахівця певного профілю [2].

Закон України «Про вищу освіту» (2002 р.) закріпив нововведення у вищій освіті, зокрема акредитацію закладів – I та II рівнів і III та IV рівнів, державний і галузевий стандарт вищої освіти й інше. Характерною була надмірна неоднорідність галузевої профілізації закладів вищої освіти України щодо представлення тих чи інших напрямів (спеціальностей) підготовки фахівців, перелік яких був надто подрібненим.

Негативну роль для реалізації фінансової автономії закладів вищої освіти відіграв Бюджетний кодекс України 2000 р., яким усі державні та комунальні заклади віднесено до бюджетних установ, а кошти від наданих ними освітніх послуг акумулювалися у спеціальному фонді Державного казначейства. Фінансування вищої освіти у 2009-2013 рр. досягло свого найвищого рівня з часів набуття державної незалежності, але водночас обсяг видатків на одного студента в Україні був у багато разів меншим, ніж у розвинутих країнах [3, с.100]. Даний прогрес мотивований тим, що вища освіта повинна бути доступною людині протягом усього її життя, адже ще з давніх часів освіта належить до важливої сфери людської життєдіяльності, яка забезпечує соціальний прогрес.

То що ж таке освіта? «Освіта» є спеціальною сферою соціального життя людини, її унікальною системою, інтелектуальним розвитком, своєрідним соціокультурним феноменом, який сприяє поглибленню знань, умінь і навичок та є результатом засвоєння особистістю певної системи наук, практичних умінь і пов'язаного з ними того чи іншого рівня розвитку її розумово-пізнавальної і творчої діяльності, а також моральної культури, які у своїй сукупності визначають соціальне обличчя та індивідуальну своєрідність цієї особистості» [4, с. 614].

Сучасне суспільство розглядає освіту не тільки як засіб здобуття професії та отримання необхідних професійних компетентностей, знань, умінь та навичок, а й як важливу умову для адаптації особистості до життя в умовах сучасних модернізаційних змін в суспільстві. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр., (затверджена Указом Президента України 25 червня 2013 р.) визначила стратегічні завдання розвитку вищої освіти, серед яких: подальше вдосконалення процедур і технологій зовнішнього незалежного оцінювання якості освіти як передумови забезпечення рівного доступу до навчання у вищій освіті; централізацію управління вищою освітою, реформування та оптимізацію мережі закладів вищої освіти, приведення її у відповідність до потреб розвитку національної економіки та запитів ринку праці; створення дослідницьких університетів; розширення автономії закладів вищої освіти [3, с. 112].

Сьогодні вища освіта України потребує вдосконалення у напрямку реорганізації сфери управління нею, в якісній практичній підготовці фахівців для потреб економіки, з одного боку, і якісній організації навчального процесу, з іншого, при формуванні високоосвічених, національно свідомих і патріотично налаштованих фахівців для розвитку національної економіки і розбудови суверенної, національно-демократичної Української держави. Процес її реформування вимагає чіткої і комплексної науково-технологічної політики щодо її підтримки та стимулювання розвитку пріоритетних напрямків на базі використання як прямих, так і непрямих методів, включаючи пільгове оподаткування та кредитування.

Література:

1. Статистичний щорічник України за 2006 рік. – К.: Видавництво «Консультант», 2007.
2. Морська Н. Інтегрований підхід до викладання іноземної мови. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Львів, 2001. № 419: Проблеми лінгвістики науково-технічного і художнього тексту. С. 18-20.
3. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В.Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А.М. Гуржій (заст. голови), О.Я. Савченко (заст. голови)]; за заг. ред. В.Г. Кременя. – Київ: Педагогічна думка, 2016. – 448 с.
4. Енциклопедія освіти. Академія педагогічних наук України / гол. ред. В.Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ

Бірченко Наталія Олександрівна
к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

В умовах сучасної модернізації освіти вищої школи однією з актуальних проблем стає саморозвиток (самовизначення) студента. У практиці вищої школи фактором особистого самовизначення може бути науково-дослідна діяльність студентів, так як вона сприяє самовдосконаленню особистості студента і його системи цінностей, в тому числі ціннісної самосвідомості, ціннісної поведінки та ціннісних відносин.

Наукова (науково-дослідна) діяльність – діяльність, спрямована на одержання і застосування нових знань, в тому числі фундаментальні наукові дослідження, прикладні наукові дослідження.

О.Г. Набока зазначає, що науково-дослідна робота студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, які здатні творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу [1].

Науково-дослідна робота студентів – необхідна умова формування професійного профілю спеціаліста нового покоління. Сьогодні фахівець будь-сфери діяльності тільки тоді є компетентним, коли в умовах мінливої соціальної практики він здатний до критичної оцінки накопиченого досвіду, розвитку своїх здібностей, вміння здобувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційні технології. Студенти, які беруть активну участь у наукових дослідженнях, відрізняються своїми професійними і особистісними якостями.

Науково-дослідна діяльність студентів впливає на побудову індивідуальних освітніх траєкторій та подальшого особистісного професійного самовизначення.

Але, як показує практика, деякі студенти не бажають залучатися до науково-дослідної діяльності. Причинами цього є: нерозуміння соціальної та особистісної значущості науково-дослідної діяльності, слабкі уявлення про науково-дослідну діяльність, невміння працювати з літературою та бачити проблему, виділяти протиріччя, нездатність самостійно вибудувати логіку дослідження, брак часу і недостатня матеріальна мотивація. Головною мотивуючою стороною в залученні студентів до занять наукою є допомога професорсько-викладацького складу.